

BESKRIVELSE AV BFEs INTERNE BUDSJETTFORDELINGSMODELL

BFEs budsjettfordelingsmodell ble vedtatt av fakultetsstyret i sak 3-17.

Forholdet til overordnet finansieringssystem

Finansieringsmodellen er insentivkorrekt. Med dette menes at de samme kriteriene som bestemmer tildelingen til fakultetet, følges i fakultetets egen modell. På denne måten skal man sikre at alle i organisasjonen opptrer på en slik måte at det maksimerer bevilgningen til fakultetet. Instituttene har interne budsjettfordelingsmodeller som viderefører de samme insentivene til faggrupper og enkeltansatte.

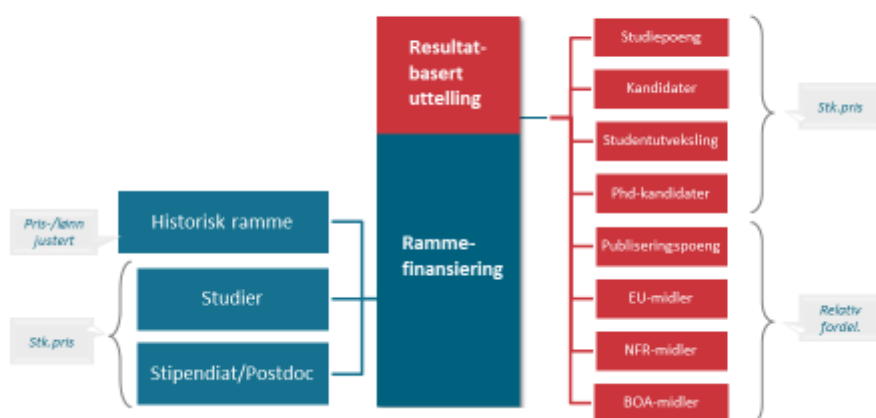
Modellen må naturligvis tilpasses når den skal brukes på enkeltindivider, i forhold til hva som gjelder med bevilgningen til et helt universitet.

Dagens finansieringssystem til universiteter og høyskoler ble innført sammen med kvalitetsreformen i 2003. Det har vært gjort justeringer i systemet flere ganger, men den overordnede utformingen har vært beholdt. Institusjonene bevilges budsjett blant annet på grunnlag av oppnådde resultater. De er resultatene to år tilbake som danner grunnlag for årets bevilgning.

Beskrivelse av finansieringssystemet i sektoren

Finansieringssystemet består i hovedsak av tre komponenter:

Finansieringssystemet for UH-sektoren

Basisfinansiering

Basisfinansieringen (blått i figuren over) skal sikre institusjonene langsiktige rammer.

Basisfinansieringen er fastsatt ut fra institusjonenes antatte dimensjonering og egenart, i tillegg til historiske forhold. Når departementet tildeler nye studieplasser, gis noe av midlene i form av økt basisfinansiering. Dette skal sikre forutsigbarhet. Bevilgningen omfatter også et antall stipendiat- og postdoktorstillinger.

Institusjonene får normalt det samme i basisbevilgning som året før, justert for lønns- og prisstigning.

Resultatfinansiering – utdanning

Institusjonene får bevilgning ut fra avlagte studiepoeng, uteksaminerte kandidater (bachelor- og masternivå), utvekslingsopphold (både inn- og utreisende) og avlagte doktorgrader. I denne sammenhengen er studiepoengfinansieringen langt den største. Satsene for avlagte studiepoeng og kandidater er delt inn i seks kategorier, ut fra studienes antatte kostnadsnivå.

Disse finansieringskategoriene kalles ofte *åpen ramme*. Satsene er basert på stykkpris. Jo mer man produserer, desto høyere blir bevilgningen.

Resultatfinansiering – forskning

Institusjonene får bevilgning for publiseringspoeng og finansiering fra NFR, EU og andre eksterne kilder (BOA). Disse komponentene inngår i et system som benevnes som *resultatbasert omfordeling* eller *lukket ramme*. Den totale rammen for komponentene er låst, slik at institusjonene får bevilgning ut fra deres relative andel av produksjonen.

Forholdet mellom komponentene

Ved innføringen av det nye finansieringssystemet i 2003 var fordelingen mellom de tre komponentene henholdsvis 60, 25 og 15 % nasjonalt. UiT har tradisjonelt hatt en høyere basisfinansiering, men også en høyere forskningsfinansiering enn gjennomsnittet. I løpet av årene har basisfinansierings andel gått ned, blant annet som følge av generelle kutt til sektoren og flere studenter. Resultatfinansieringen blir mer fremtredende jo lavere nivå man ser på (fellesadministrasjon, bygningsdrift og bibliotek finansieres gjerne av basisbevilgning og ligger sentralt).

I tillegg kan institusjonene motta øremerkede bevilgninger eller midler til særskilte oppgaver av permanent eller midlertidig karakter.

UiTs budsjettfordelingsmodell

Universitetet viderefører de sentrale indikatorene i sin modell. Satsene er noe redusert for å dekke kostnader sentralt. En del av bevilgningen blir dessuten satt av til fond som skal dekke satsinger til strategiske formål.

BFE har særlige bevilgninger som skal dekke fartøydrift og drift av Havbruksstasjonen i Tromsø.

BFEs budsjettfordelingsmodell

Også BFE viderefører de samme indikatorene i sin egen modell. BFE har en sentralisert økonomistyring, hvor blant annet ordinært lønnsbudsjett inngår. Instituttens budsjettramme dekker i hovedsak drift av instituttet og driftsmidler til ansatte og faggrupper. Dersom resultatmidlene til fakultetet skulle vært gitt uavkortet til instituttene, ville dette gitt et langt høyere budsjett enn man

realistisk sett har bruk for. Satsene er derfor nedskalert ganske betydelig i forhold til hva fakultetet selv mottar. Instituttene får 17 % av fakultetets bevilgning for studiepoeng og kandidater, og 34 % for de øvrige indikatorene. Bevilgningen til instituttene skjer på bakgrunn av gjennomsnittet av resultatene to og tre år tilbake. Dette er gjort for å sikre en viss stabilitet i bevilgningen.

TILDELING 2019

Institutt	Basis	Drift rekr.st.	Studiepoeng	Kandidat prod.	Doktorgrader	Publisering	EU	NFR	BOA	Sum
AMB	1 278 375	1 692 000	1 057 948	69 615	989 400	916 393	-270 613	910 408	103 440	6 746 967
HHT	1 116 875	552 000	6 162 420	1 425 705	247 350	351 859	44 316	45 435	77 908	10 023 868
NFH	1 219 850	1 728 000	870 926	221 340	742 050	439 749	1 812 623	382 337	495 916	7 912 790
Sum	3 615 100	3 972 000	8 091 293	1 716 660	1 978 800	1 708 001	1 586 327	1 338 180	677 265	24 683 626

HHT har en dominerende del av sine inntekter fra undervisning, mens AMB er like dominerende på forskning.

Foruten resultatfinansiering får også instituttene en mindre basisfinansiering basert på antall vitenskapelige årsverk og et driftstilskudd for rekrutteringsstillingene sine. Basisfinansieringen er vektet slik at eksperimentell virksomhet får en høyere sats enn ikke-eksperimentelle fag, og at HHT får en høyere vektning for å kompensere kostnadene ved å ha virksomhet på flere campus.

Instituttenes budsjettfordelingsmodeller

Instituttene står fritt til å fastsette sine egne modeller, men det er sagt at de skal være insentivkorrekte – altså gi uttelling for de samme indikatorene som ligger i det sentrale systemet. Som regel gis det driftsmidler både til vitenskapelig ansatte (annuum) og faggrupper. Bevilgningen til gruppene skal for det første sikre et visst handlingsrom som den enkelte forsker ikke har. I tillegg skal det sikre en bedre samhandling mellom ansatte innenfor samme fagfelt. Satsene som brukes internt ved instituttene er ytterligere nedskalert i forhold til fakultetets modell og varierer fra institutt til institutt. Det gis i en viss grad også annuum til konkrete arbeidsoppgaver, for eksempel veiledning av studenter.